

Ciclus da la vita

Dis europeics dal monument ils 11 ed ils 12 da settember 2010

■ (cc) Ils dis europeics dal monument, che han lieu ils 11 ed ils 12 da settember 2010, porschan in program multifar. En il Grischun sa concentreschan las occurrenzas principalmain sin la vischnanca da Tavau. A chaschun dals 17 avels dis europeics dal monument en vida la tgira da monuments ad in viadi d'exploraziun tar bains culturals ch'èn colliads cun il tema «Ciclus da la vita»: lieus ed edifizis – scolas, ospitals, museums, baselgias, santeris – che dattan la temprera al mintgadi en in ambient cultural e che paran d'ans esser bain enconuschents, che nus n'enconuschain dentant savens tuttina betg propi. Els raquintan, co tractar ils temas centrals da la vita: naschientscha – plaschair – mal – mort.

En il Grischun sa concentreschan las occurrenzas dals dis dal monument principalmain sin la vischnanca da Tavau. Preschentads vegnan differents bains culturals che han cuntanschì – sco incumbensas da construcziun publicas – in'alta qualidad planisatorica ed architectonica e che caracteriseschan en moda decisiva il maletg actual dal lieu.

Ils dis europeics dal monument vegnan avverts uffizialmain sonda, ils 11 da settember 2010 a las 11.00 tras *Hans Peter Michel* en la chasa communal a Tavau Plaz. A l'occurrèza d'avertura discurren plinavant *Christian Rathgeb*, anteriur president dal cussegl grond e president da la Societad per la perscrutaziun da la cultura grischuna, sco er *Marcus Casutt*, tgrader chantunal da monuments. L'occurrèza vegn accompagnada da la Scola da musica da Tavau.

Sonda, ils 11 da settember da las 13.00 fin las 17.00 sco er dumengia, ils 12 da settember da las 11.00 fin las 16.00 han lieu a Tavau differents guides. Tranter auter pon ins visitar la staziun da Tavau Plaz,

Als dis europeics dal monument pon ins visitar tranter auter era la staziun da Tavau Plaz.

FOTO TH. GSTÖHL

vau Plaz, il museum Kirchner, la baselgia da son Gion cun sias fanestras da Giacomo er l'albiert per la giuventegna. Plinavant vegnan purschids in gir tras Tavau sco er in'occurrèza davart l'architect *Rudolf Gaberel*. Preschentadas vegnan er las minieras al Silberberg. In'occurrèza en il Grischun ha ultra da quai lieu en la claustra son Jon a Müstair.

Infurmaziuns detagliadas davart las singulas occurrenzas en il Grischun e l'entir program dals dis europeics dal monument stattan a disposiziun sin la pagina d'internet www.denkmalpflege.gr.ch.

Dapi ch'el è vegnì realisà l'emprima giada l'onn 1994 è quest di sa sviluppà a l'occurrèza la pli gronda en il sector da la sensibilisaziun per il mantegniment da bains culturals. L'occurrèza ha la finamira da svegliar tar in vast public l'interess per ils bains culturals e per lur mantegniment. Las visitas dal di dal monument vegnan organisadas en emprima lingia dals posts spezialisads federals, chantunals e municipals per la tgira da monuments e per l'archeologia. Els tschernan mintga onn ils objects, contacteschan las proprietarias ed ils proprietaris ed or-

ganiseschan ils guides e las occurrenzas dal lieu.

Il center Nike è responsabel per la coordinaziun da las var 200 occurrenzas en l'entira Svizra, per la lavur naziunala da medias e da publicitad sco er per la publicaziun dal program en furma da brochura ed en l'internet.

Il di europeic dal monument è ina manifestaziun culturala che vegn lantschada uffizialmain dal cussegl da l'Europa. El vegn er sustegnì da l'Uniu europeica. Il di dal monument ha lieu en 48 pajais europeics.